

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/969

Karar No : 1981/613

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Ali Rıza Öğüt ve Arkadaşları.

O L A Y: 1-Sanık Ali Rıza Öğüt'ün 28.3.1978 gününde, İstanbul Eminönü Defteremi ni sokak 8/2 nolu yerde faaliyet gösteren, İstanbul Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği'nin başkanı bulunduğu, yönetim kurulunun 23.2.1978 günlü kararı ile "16 Mart katliamının hesabı sorulacaktır" başlıklı bir bildirin hazırlanıp, yayınlanması hususunda dernek başkanı sınığ yetkilendirmesi üzerine, Ali Rıza Öğüt'ün anılan bildiriye kendi imzası ile hazırlayarak yayınladığı, bildiri içeriğinde hükümetin, devletin güvenlik kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği, komünizmin övüldüğü, Kürtçülük propagandası yapıldığı ileri sürülerek İstanbul C.Savcılığı'na eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159/1., (2Defa) 173/Son.(3 Defa), 142/4-6., 142/3-6. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

2-Sanıklar Ali Rıza Öğüt ve Erkan Önsel'in İstanbul Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği'nin yönetim kurulu üyesi oldukları, 14.12.1976 gününde aldıkları yönetim kurulu kararı gereği hazırlayıp, yayınladıkları "emniyet belgesi, yurtsever devrimcilerin konut ve öğrenim özgürlüğüne saldırıdır" başlıklı ve Ali Rıza Öğüt imzalı bildiride hükümetin manevi şahsiyetinin alenen tahkir ve tezyif edildiği ileri sürülerek, eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159/1., 173/3. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

3-Sanık Ali Rıza Öğüt'ün başkan ve diğer sanık Erkan Önsel'in genel sekreter olduğu İstanbul Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği adına aldıkları 21.7.1977 gün, 6 sayılı kararla basıp dağıttıkları "Arkadaşlar" başlıklı bildiride hükümetin manevi şahsiyetinin neşren tahkir ve tezyif edildiği, halkın suç işlemeye tahrik edildiği, dernekler yasasına aykırı davranıldığı ileri sürülerek eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159/1., 173/son., 146/1. maddesi aracılığı ile 311/1.bent 2., 1630 sayılı Yasa'nın 35. maddesi aracılığı ile 65. maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

4-Sanıklardan Ali Rıza Öğüt'ün başkanlığını, Erkan Önsel'in genel sekreterliğini, Veli Emektar'ın ise muhasipliğini yaptığı ve her üç sanığın da yönetim kurulu heyetini oluşturdukları, İstanbul Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği'nin idare binasında, 6.1.1977 günlü emniyet görevlilerince yapılan aramada, listesi dosyada mevcut ve hakkında sulh ceza mahkemelerince toplattırılma kararı bulunan "Halkın Kurtuluşu" gazetesi'nin 1976 yılına

ait 1 den 37 ye kadar sayılı nüshaları, "Militer Gençlik" isimli dergiler, çeşitli kitaplarla, dernek salonu duvarlarına asılmış 30 X 50 cm. büyüklüğünde Mao, Stalin, Lenin, Engels ve Karl Marx'a ait renkli resimler, mevcut rejime karşı ifadeleri içeren çeşitli afiş ve yazıların elde edildiği, dernek yöneticilerinin derneğin yasal çatısı altında memleketin kurulu iktisadi ve sosyal temel nizamlarını devirmeye, sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye, ya da sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya yönelik yasa dışı cemiyet kurmak çabasına giriştikleri, komünist bir düzene nasıl geçilebileceği hususunda gerek açıkça, gerekse öğüt vererek herkesin okuyup, fikirlerinin oluşmasına gayret sarfettikleri, sanıkların bu tutumları ile anılan derneğin tüzüğündeki amaçtan saptırdıkları, derneği illegal bir örgüte çevirdikleri ileri sürülerek, eylemlerine uyan 1630 sayılı Yasa'nın 35/1 aracılığı ile 64/1., Türk Ceza Yasası'nın 141/1. ve 173/Son. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

5-Sanıkların İstanbul Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği'nin yöneticileri olarak kararlaştırıp, yayınladıkları "Faşist MC. ye ve onu yasallaştıran faşist DGM. ye karşı genel grev ve direniş bayraklarını yükseltelim" başlıklı, ^AAli Rıza Öğüt imzalı bildiride basın yoluyla hükümetin ve adliyenin manevi şahsiyetine hakaret ve hakın suç işlemeye tahrik edildiği ileri sürülerek eylemlerine uyan TCK.nun 159/1., 173/3., 311/1. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

A- İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi, sanıklar hakkında açılan bu 4 dava dosyasını 1977/298 sayılı dava dosyası ile birleştirmiş ve 2.10.1979 gününde, Esas 1977/298 Karar 1979/395 sayı ile : Sanıklara atılı suçların Anayasa'nın 124. maddesinde belirtilen suçlardan olduğu,

B- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı ^AAskeri Mahkemesi, 26.2.1981 gününde, Esas 1980/468, Karar 1981/206 sayı ile: Sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânından önceki üç ayın dışında işlendiği ve görülmekte olan davalarla irtibatının bulunmadığı,

Gerekçeleriyle görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasanın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, ^AAhmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi ^ÖÖzdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan ^EErdem, Y. İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmalarıyla yaptığı 19.10.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Adli Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın

Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı adına katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü, düşünüldüğü

Suçlar İstanbul İli'ni de kapsamına almak 26.12.1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önceki tarihlerde işlenmiştir.

Sanıklara atılı suçların bir bölümünün devletin varlığına, bütünlüğüne, bölünmezliğine yönelik olarak işlenmesi bakımından MGK.nin 7 numaralı kararı 4. maddesi kapsamında olduğu ve bu yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu kuşkusuzdur.

İncelenen dosya içeriğinden, sanıkların Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği'nin yönetim kurulu üyesi oldukları, derneği amacından saptırarak örgütsel faaliyetlerde buldukları, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın düşünce yazısında belirtildiğine göre bu dernek mensupları hakkında örgütsel faaliyetlerinden ötürü sıkıyönetim askeri mahkemelerine açılmış davaların bulunduğu anlaşılmaktadır.

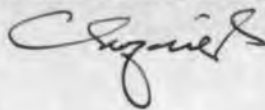
Suçun 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesine karşın, Yurtsever Devrimci Gençlik Dernekleri ile ilgili davalara sıkıyönetim askeri mahkemelerince el konulduğu bilindiğinden, anılan yasanın 13/b maddesi hükmü uyarınca bu davanın da Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 26.2.1981 günlü, Esas 1980/468, Karar 1981/206 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19.10.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

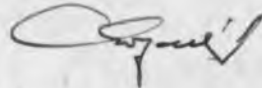
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

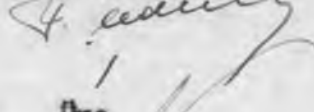

15.12.1981

t.8.

Üye

Fethi Özdural

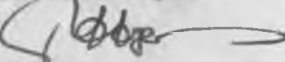

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Orhan Erdem

Üye

Hasan Çelikkale

